

Alternativa tävlingsformer

Att tävla i pingis ska vara spännande och kul. De flesta tycker att det är roligt att vinna en tävling - men ibland är det inte bara segraren som har kul under en tävling. Idag finns det många olika typer av tävlingsformer inom pingisen, och det kanske finns fler bra tävlingsformer som inte testats ännu.

- **Åldersklasser**

Det traditionella sättet att tävla, där man ser vem som är bäst av de spelare som är födda ungefär samtidigt. Ofta blir det väldigt ojämna matcher i dessa klasser, vilket kan resultera i att många väljer att inte ställa upp - och om det är en riktigt bra spelare som vinner alla sina matcher enkelt kanske inte den spelaren tycker att det är kul heller (trots tävlingsseger).

- **Maxklasser**

Detta är en vidareutveckling av det gamla systemet med klass 1, 2, 3, 4, 5. Dessa klasser motsvarar en viss ranking:

Herrar

Elit	över 2250
klass 1	2000 - 2249
klass 2	1750 - 1999
klass 3	1500 - 1749
klass 4	1250 - 1499
klass 5	1000 - 1249
klass 6	750 - 999
klass 7	under 750

Damer

Elit	över 1750
klass 1	1500 - 1749
klass 2	1250 - 1499
klass 3	1000 - 1249
klass 4	750 - 999
klass 5	under 750

Tanken med det gamla klass-systemet var att spelarna deltog i **sin** klass, och att spelarna bara spelade en klass var. Många spelare idag åker långt för att spela tävling, och vill då spela i mer än en klass. På många tävlingar blev det tillåtet att spela i klassen över sin egen, vilket innebar att den undre gränsen för klasserna åsidosattes. Eftersom det då inte längre var rena klasser döptes de om till **maxklasser**, och när det steget var taget började många klubbar testa andra gränser.

För att få delta i en maxklass får en spelare ha maximalt den rankingpoängen på en specifik rankingtabell (oftast den senaste), men man får delta i vilken maxklass som helst så länge man inte överskrider maxgränsen. I många tävlingar finns hela spannet från tex 500 till 2500, medan andra väljer att bara ha en del av spannet (tex 1250-2250 och "öppen"). Vissa tävlingar är specifikt inriktade mot bredden och har då tex 1250 som högsta klass (vissa lägger till "öppen" också).

Varför väljer vissa att köra reducerat rankingspann?

Om man kör fullt spann krävs det både många deltagare och många bord (ofta 24 eller 32), eftersom de flesta spelare föredrar poolspel. Alternativt kör man med stora poänghopp mellan klasserna, men effekten av det är att många spelare bara har en bra klass att spela (och kanske inte ens det).

Kör man reducerat spann kan man ha tätare mellan klasserna och ändå klara sig på 16 bord. De flesta deltagarna kommer då spela dubbla klasser eftersom det finns två bra klasser för alla.

- **Divisionsspel**

Denna tävlingsform innebär att spelarna anmäler sig till en stor gemensam klass, där deltagarna på matchdagen delas in i grupper (8 eller 16 i varje) baserat på aktuell ranking uppifrån och ner. Om indelningen sker med 8 i varje grupp bildar de 8 med högst ranking grupp A och möter varandra (två 4-pooler och efterföljande slutspel), nästa 8 bildar grupp B och möter varandra på motsvarande sätt, och så fortsätter man tills alla spelarna är indelade. Fördelen är att spelarna inte behöver känna till sin rankingpoäng och att man inte i förväg vet var gränserna kommer gå. När det funkar bra kan man få grupper där det skiljer 40-60 rankingpoäng mellan bästa och sämsta spelare, men ibland kan det skilja 600p mellan bäste och sämste i en grupp.

- **Storpool**

Denna tävlingsform är vanlig på ungdomstävlingar, där man vill att alla ska få spela många matcher - men samma koncept används även i Topp-12. Grundprincipen är att spelarna spelar alla mot alla, och att tabellen sedan är slutresultat. Idén kan med fördel kombineras med Divisionsspel (se ovan), så att man spelar 8-pool (på två bord) utan slutspel. Storpool kan vara allt från 6 till 12 spelare, men på 12 spelare behövs ofta två speldagar för att avgöra klassen.

Många tävlingsarrangörer strävar efter att få så många jämna matcher som möjligt. Uppdelningen mellan killar och tjejer, damer och herrar luckras ofta upp (i maxklasser och divisionsspel deltar alla på samma villkor, oavsett ålder och kön), vilket ofta leder till fler deltagare, större klasser och jämnare matcher.

Breddtävlingar med maxklasser har ofta relativt små skillnader mellan de olika klasserna (50, 100 eller 200 poäng), medan andra tävlingar kan ha 250 eller 400 poäng mellan klasserna.

Att anmäla spelare till maxklasser är relativt enkelt. Om de har rankingpoäng anmäler man vanligtvis spelarna till den klass de tillhör och närmast högre klass, och meddelar spelarna att deras högre klass är ett sätt att få bra träning (där är det ofta en bonus om de lyckas vinna en match). Det gäller också att försöka hålla koll på vilka klasser som finns med vid olika tävlingar.

Om en spelare inte har någon ranking ännu gäller det att försöka klura ut hur bra spelaren är. Det bästa sättet är att låta spelaren spela mot olika spelare i klubben som har rankingpoäng och se hur den klarar sig. Om den möjligheten saknas behöver man uppskatta, och då kan denna tabell vara en hjälp:

300p	Nyborjare och yngre än 12 år.
350p	Nyborjare som har borjat tävla lite och är yngre än 12 år.
400p	Spelaren kan backhand och forehand, kanske med lite skruv. Servar ok. Yngre än 14 år.
500p	Spelaren spelar med skruv eller fart och vet ungefär vad som är en korrekt serve. Vissa slag är bra, medan det finns brister i andra. Alla åldrar.
600p	Spelaren har bra pingisspel, men med vissa mindre brister. Serven bör vara korrekt. Alla åldrar.
700p	Spelaren är nu en duktig spelare, men har kanske svårt mot högt tempo eller mot mycket skruv.
800p	Spelaren klarar sig riktigt bra i division 6 (kanske helt utan förluster), och på tjejsidan innebär 800p en mycket god chans att ta medaljer i Region Topp-12.
1000p	Spelaren har nu tagit steget upp i gamla H5 och lär hävda sig bra i division 5. Spelare som är 15 år eller äldre får 1000 rankingpoäng som startpoäng om de skaffar licens och inte spelar någon poänggivande match under den säsongen (oavsett nivå).

Spelare som skaffar licens för första gången går in på 0p tills de spelar sin första match - men om de inte spelar någon match som ger rankingpoäng under den säsongen får de normalt 1000p (undantaget yngre spelare). Om denne spelare är relativt ovan vid tävlingsspel håller spelaren förmodligen inte 1000p, och då är det mycket viktigt att den spelar minst en rankinggivande match under sin första säsong. Så länge spelaren har 0p i ranking kan den spela i vilken maxklass som helst, men en del föräldrar och tränare kan bli irriterade om de ser en "vuxen" spelare spela i max400 eller lägre.

Tävlingar med låga maxklasser finns tex i Kungsbacka (från 300), Lekstorp (400), Ulricehamn (400) och Överlida (350).

Att arrangera en breddtävling med låga maxklasser behöver inte vara svårt. Spelarna som spelar denna typ av tävlingar är ofta positiva till att spela även i lite sämre/mindre hallar så länge tävlingen rullar på utan längre tidsförskjutningar.

Man bör tänka på att en skillnad på 50p mellan två spelare är väldigt stor när de har under 500p, men i princip obetydlig när de har 1000p. Det kan därför vara klokt att ha tätt mellan klasserna i de lägre skikten och lite större avstånd i de högre skikten. En hel del tävlingar arrangeras med 50p mellan de lägsta maxklasserna (Överlida har tex 350, 400, 450, 500, 550, 600), medan en del andra kan ha 100p mellan klasserna rakt över (tex Kungsbacka) eller stegbaserat (Lekstorp har 400, 450, 600, 650, 750, 800). Fördelen med täta maxklasser är att spelarna kommer vara relativt jämnbra i en klass, vilket leder till många riktigt jämna matcher (många femsettare). Det kan ta lite längre tid, men det brukar ge mer positiva spelare.

En breddtävling kan arrangeras utan fasta domare. I poolspelen dömer spelarna själva, och i slutspelen går det att be spelarna hjälpa till att döma (utslagna spelare kan ofta ställa upp). Det viktigaste är att se till att man får rätt antal spelare på tävlingen - får man för många drar tävlingen ut på tiden, och får man för få är det risk att klasser får ställas in. Åldersklasser brukar ofta locka få spelare eftersom många vet att det är risk att de ställs in, men maxklasser brukar ofta locka 30-40 spelare (och då gäller det att ha tillräckligt med bord för att hantera den mängden spelare). Tävlingen i Överlida spelades 2022 på endast 9 bord med 4 klasser i vardera pass (4 på förmiddagen och 4 på eftermiddagen), men eftersom tävlingen låg tidigt på säsongen gick det fint att hålla tidsplanen (det var en gräns på 72 spelare per pass, och tävlingen lockade ca 65 spelare varav de flesta spelade båda passen).

Har man en dyr hallhyra behövs ofta många deltagare för att täcka hallkostnaden, men en mindre tävling kanske kan spelas i klubbens träningslokal där hallkostnaden är låg. Hur man väljer att lägga upp det handlar om vilka förutsättningar som finns, men en liten hall behöver inte innebära att man inte kan arrangera en tävling.

Det är ofta klokt att börja med en breddtävling och få den att fungera innan man försöker få till en tävling på högre nivå. Det är också viktigt att komma ihåg att en breddtävling med maxklasser inte är samma sak som en ren ungdomstävling - vuxna kan spela i låga maxklasser och en tävling med låga maxklasser är en breddtävling för alla åldrar.